

til fri udveksling af tjenesteydelser og medlemsstaternes pligt til gensidigt at anerkende diplomer, certifikater m.m. drøftet betingelserne for en fremtidig anerkendelse af en arkitekt som „Fællesmarkedsarkitekt“. Et direktivforslag herom behandles i EF-rådsregie, og man arbejder med et uddannelseskriterium for arkitektuddannelse, der ud fra en gennemsnitsbetragtning nogenlunde modsvarer den danske arkitektuddannelse på arkitektskolerne i København og Århus. Ved en gennemførelse af direktivforslaget, vil danske arkitekter med afgangseksamen fra disse skoler sandsynligvis uden videre kunne opnå godkendelse på EF-niveau af deres uddannelse.

En sådan ordning løser imidlertid ikke problemet for de arkitekter, som ikke har afgangsbetegnelse fra en af statens to arkitektskoler, men hvis kvalifikationer ud fra en faglig vurdering hidtil foretaget af Danske Arkitekters Landsforbunds optagelsesnævn er på niveau med arkitekter med et afgangsbetegnelse.

Ikke alene Danmark, men også den øvrige del af Norden har en lang tradition for, at virket som arkitekt og brugen af titlen arkitekt og dermed arkitektbegrebet i højere grad har været knyttet til praktisk kunnen og dygtighed som arkitekt end til formelle uddannelseskriterier.

Hensigten med nærværende lovforslag er at bidrage til en ændring af EF-direktivforslagenes mere kvantitative uddannelseskraav om gennemførelse af en uddannelse af bestemt fastsat varighed, således at kvalificerede danske arkitekter via en optagelse i arkitektregistret kan opnå status som „Fællesmarkedsarkitekt“. Registret vil ved dets start således kunne omfatte de arkitekter, der har afgangsbetegnelse fra en af statens to arkitektskoler suppleret med praktisk arkitektarbejde samt de arkitekter, der efter den førnævnte faglige vurdering af DAL's optagelsesnævn, har kvalifikationer på niveau med arkitekter med afgangsbetegnelse.

De arkitekter, der efter registrets oprettelse ikke kan præstere et eksamensbetegnelse fra en af statens arkitektskoler, kan kun optages i arkitektregistret, når den pågældende arkitekt efter en konkret bedømmelse foretaget af arkitektnævnet findes at have erhvervet kvalifikationer på niveau med arkitekter med bestået afgangseksamen.

Da formålet med ordningen således er at opnå en EF-ankendelse af danske registrerede arkitekter, er lovforslagets kvalifikationskraav baseret på et uddannelsesniveau, der ligger så tæt som muligt på, hvad man på nuværende tidspunkt kan forvente vil blive godkendt inden for EF. Såfremt det under forhandlingerne i EF skulle vise sig, at man på fællesmarkedsbasis er indstillet på at acceptere, at

også visse byggeteknisk uddannede med supplerende praktisk evt. teoretisk uddannelse vil kunne ligestilles med den akademiske arkitektuddannelse, vil denne gruppe være omfattet af bestemmelserne i lovforslagets § 1 om kvalifikationskraav med henblik på optagelse i det danske arkitektregister.

Oftentimes kan eller vil en udenlandsk offentlig myndighed eller privat virksomhed ikke umiddelbart anerkende eller være i stand til at bedømme arkitektens faglige niveau alene på grundlag af et eksamensbetegnelse fra en dansk arkitektskole, og endnu vanskeligere vil det være, hvis et afgangsbetegnelse end ikke foreligger. Medens indførelsen af en registreringsordning således ikke tilsigter en ændring af dansk erhvervsfrihed på området, vil et statsligt registreringsbetegnelse derfor i særlig grad være påkrævet for arkitekter, som søger ansættelse eller adgang til at praktisere i EF-medlemslande, eller i udlandet i øvrigt.

Traditionelt har der ikke i Danmark været rejst kraav om dokumentation for særlige uddannelsesmæssige kvalifikationer for adgangen til at kalde sig eller virke som arkitekt. Lovforslaget gør ikke indgreb i denne retstilstand. Enhver, der måtte ønske det, vil fortsat kunne virke som og kalde sig arkitekt, uanset optagelse i registret.

I 1965 vedtog Nordisk Råd i en rekommandation til de nordiske regeringer, at der skulle søges skabt en „ensartet benævnelse af de kvalificerede udøvere af arkitekt erhvervet i Norden“ (NR's rek. 5/65).

Som et led i det nordiske samarbejde har de nordiske arkitektorganisationer indstillet til Nordisk Råd, at der indføres en ordning med gensidig anerkendelse af begrebet „registreret arkitekt“. Denne indstilling er tiltrådt af Nordisk Råds' præsidium i skrivelse af 11. september 1972 til Nordisk Ministerråd. En sådan ordning er taget i betragtning ved udformningen af lovforslagets § 9.

Da foretagne undersøgelser synes at have godtgjort, at der må påregnes at opstå beskæftigelsesvanskeligheder for arkitekter i de kommende år, vil en vedtagelse af lovforslaget med de deraf følgende øgede beskæftigelsesmuligheder uden for landets grænser være af vital betydning for danske arkitekters fremtidige arbejdsforhold.

Det påregnes, at udgifterne til varetagelse af nævnets virksomhed og sekretariatsbetegnelse vil kunne dækkes gennem afgifterne for registrering.

Bemærkninger til de enkelte bestemmelser.

Til § 1.

Der gives ikke med lovforslaget registrerede arkitekter noget erhvervsmæssigt, økonomisk eller andet